

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

31 octobre 2003

PROPOSITION DE LOI**visant à modifier l'article 170 du Code
des impôts sur les revenus 1992**(déposée par
MM. François-Xavier de Donnea
et Pierre-Yves Jeholet)BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

31 oktober 2003

WETSVOORSTEL**tot wijziging van artikel 170 van het
Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992**(ingediend door
de heren François-Xavier de Donnea
en Pierre-Yves Jeholet)**RÉSUMÉ**

La proposition vise à harmoniser le traitement des rentes fictives de conversion visées à l'article 170 du CIR 92 (les seules rentes alimentaires capitalisées) en sorte que ces dernières ne doivent plus être déclarées durant toute la vie du bénéficiaire, mais pendant une durée de 10 ou de 13 ans, suivant l'âge du bénéficiaire et selon le mode défini à l'article 169, § 2, du CIR 92.

SAMENVATTING

Het wetsvoorstel strekt ertoe de fictieve omzettingsrente bedoeld in artikel 170 WIB 92 op eenvormige wijze te behandelen (alleen gekapitaliseerd onderhoudsgeld), zodat de verkrijger ze niet meer levenslang moet aangeven, maar nog slechts tien tot dertien jaar, naar gelang van de leeftijd van de verkrijger en op de wijze bepaald in artikel 169, § 2, WIB 92.

<i>cdH</i>	: Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	: Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	: Front National
<i>MR</i>	: Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	: Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>VLAAMS BLOK</i>	: Vlaams Blok
<i>VLD</i>	: Vlaamse Liberalen en Democraten

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>
<i>DOC 51 0000/000 :</i> Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	<i>DOC 51 0000/000 :</i> Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
<i>QRVA :</i> Questions et Réponses écrites	<i>QRVA :</i> Schriftelijke Vragen en Antwoorden
<i>CRIV :</i> Compte Rendu Intégral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)	<i>CRIV :</i> Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)
<i>CRIV :</i> Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)	<i>CRIV :</i> Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)
<i>CRABV :</i> Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)	<i>CRABV :</i> Beknopt Verslag (op blauw papier)
<i>PLEN :</i> Séance plénière (couverture blanche)	<i>PLEN :</i> Plenum (witte kaft)
<i>COM :</i> Réunion de commission (couverture beige)	<i>COM :</i> Commissievergadering (beige kaft)

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi reprend, avec quelques adaptations, le texte de la proposition de loi DOC 50 1548/001.

Certaines rentes ou pensions capitalisées sont imposées à l'impôt des personnes physiques sous la forme d'une rente fictive de conversion conformément aux dispositions des articles 169 et 170 CIR 92.

Jusqu'à l'exercice d'imposition 1992 ces rentes fictives devaient être *déclarées jusqu'au décès du bénéficiaire*.

Depuis l'exercice 1993, deux régimes distincts ont été mis en place.

D'une part celui des articles 169 CIR 92 et 73 AR/ CIR 92. Selon ces dispositions, les capitaux et valeurs de rachat visés à l'article 169 n'interviennent pour la détermination de la base imposable qu'à concurrence de la rente viagère résultant de leur conversion suivant un pourcentage (de 1 à 5%) en regard de l'âge du bénéficiaire à la date de son attribution.

De plus, contrairement à la période antérieure à 1993, *la rente fictive ne doit plus être déclarée que durant 10 ans, si le bénéficiaire est âgé d'au moins 65 ans au moment de la perception du capital et durant 13 ans dans les autres cas*.

Pour mémoire, le mode d'imposition visé par l'article 169 CIR 92 est applicable aux capitaux et valeurs de rachat liquidés et qui ont été alloués à raison de contrats d'assurance vie individuelle reconstituant ou garantissant un emprunt hypothécaire dans le cadre des réductions pour épargne à long terme et réduction majorée pour épargne logement (articles 145¹, 2°, et 145¹⁷, 1°, CIR 92). Il est également applicable lorsque ces capitaux et valeurs liquidés ont été alloués à raison de pensions complémentaires des travailleurs indépendants et pour les allocations en capital constituant la réparation totale ou partielle d'une perte permanente de revenus professionnels. Ce même régime est enfin applicable à certaines conditions à la 1ère tranche de 50.000 EUR de capital ou de valeur de rachat des contrats d'assurance groupe visés à l'article 52, 3°, b (part patronale) et 145¹, 1°, CIR 92 (coti-

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel neemt, met een aantal wijzigingen, de tekst over van wetsvoorstel DOC 50 1548/001.

Bepaalde gekapitaliseerde onderhoudsgelden of pensioenen worden onder het stelsel van de personenbelasting belast in de vorm van een fictieve omzettingsrente, overeenkomstig de artikelen 169 en 170 WIB 92.

Tot het aanslagjaar 1992 moesten die fictieve uitkeringen *tot bij het overlijden van de verkrijger* worden aangegeven.

Sinds het aanslagjaar 1993 zijn twee onderscheiden stelsels ingevoerd.

Eenzijds is er het stelsel bepaald in de artikelen 169 WIB 92 en 73 KIB, volgens welke de kapitalen en de afkoopwaarden in artikel 169 voor de vaststelling van de belastbare grondslag slechts in aanmerking worden genomen tot het bedrag van de lijfrente die zou voortvloeien uit de omzetting volgens een coëfficiënt (van 1 tot 5 %) gelet op de leeftijd van de verkrijger op de dag waarop ze wordt verstuurd.

In tegenstelling tot wat vóór 1993 het geval was, *moet de fictieve rente nog slechts gedurende tien jaar worden aangegeven indien de verkrijger ten minste 65 jaar oud is op het ogenblik dat het kapitaal wordt geïnd, en gedurende dertien jaar in de andere gevallen*.

Pro memorie: de wijze waarop de belastingaanslag geschiedt, bepaald in artikel 169 WIB 92, is toepasselijk op vereffende kapitalen en afkoopwaarden die worden uitgekeerd uit hoofde van levensverzekeringscontracten voor het wedersamenstellen of het waarborgen van een hypothecaire lening in het kader van verminderingen voor langetermijnsparen en van een verhoogde vermindering voor woonsparen (artikelen 145¹, 2° alsmede 145¹⁷, 1°, WIB 92). Zij geldt ook wanneer die vereffende kapitalen en waarden zijn verleend uit hoofde van aanvullende pensioenen van zelfstandigen alsmede van kapitalen die de aard hebben van een vergoeding tot geheel of gedeeltelijk herstel van een bestendige derving van beroepsinkomsten. Ten slotte is hetzelfde omzettingstelsel ook van toepassing op bepaalde voorwaarden betreffende de eerste schijf van 50.000 EUR van het kapitaal of van de

sation personnelle) ayant fait l'objet d'avances sur contrats ou affectés à la garantie d'emprunts hypothécaires.

Dans tous ces cas, la rente ne doit plus être déclarée jusqu'au décès du bénéficiaire, mais durant une période limitée à 10 ou 13 ans, selon l'âge du bénéficiaire. De cette modification du régime fiscal a résulté une simplification administrative non négligeable.

D'autre part, l'article 170 CIR 92 vise le régime des seules *rentes alimentaires capitalisées*. Le mode d'imposition qui y est prévu est pour mémoire applicable aux capitaux payés visés à l'article 90, 3°, CIR 92 pour lesquels le capital n'intervient dans le calcul de l'impôt à charge du bénéficiaire qu'à concurrence du montant de la pension à laquelle il se substitue. L'article 90, 3°, CIR/92 énumère la liste des articles du Code civil et du Code judiciaire qui prévoient la possibilité de substitution d'un capital à une rente (divorce, séparation de corps par consentement mutuel et certaines situations donnant naissance à des créances d'aliments à charge d'une succession).

Ici, le régime antérieur subsiste en sorte que conformément à l'alinéa 3 de l'article 170 CIR 92, pour ces capitaux, la rente doit encore être déclarée toute la vie du bénéficiaire.

On ne voit pas pourquoi ne pas appliquer aux rentes alimentaires capitalisées le même régime que celui défini à l'article 169 CIR 92 dont les avantages sont patents.

La proposition vise à corriger cet oubli en remplaçant l'alinéa 3 de l'article 170 par le § 2 de l'article 169 CIR 92. Cette correction constituera une harmonisation et une simplification de la législation fiscale.

François-Xavier DE DONNEA (MR)
Pierre-Yves JEHOLET (MR)

afkoopwaarde van levensverzekeringscontracten bedoeld in de artikelen 52, 3°, b, (werkgeversbijdragen) en 145¹, 1°, WIB 92 (persoonlijke bijdragen), waarop voorschotten zijn opgenomen of die tot waarborg van een hypothecaire lening hebben gediend.

In al die gevallen moet de rente niet langer worden aangegeven tot bij het overlijden van de verkrijger, maar gedurende een periode van ten hoogste tien of dertien jaar naar gelang van de leeftijd van de verkrijger. Deze wijziging in het belastingstelsel heeft geleid tot een aanzienlijke administratieve vereenvoudiging.

Anderzijds heeft artikel 170 WIB 92 alleen betrekking op *gekapitaliseerd onderhoudsgeld*. Pro memorie: de daarin vastgestelde vorm van belastingaanslag is toepasselijk op de betaalde kapitalen bedoeld in artikel 90, 3°, WIB 92, waarbij het kapitaal voor de berekening van de belasting ten laste van de verkrijger slechts in aanmerking komt tot het bedrag van de uitkering die erdoor wordt vervangen. Artikel 90, 3°, bevat een opsomming van de artikelen van het Burgerlijk Wetboek welke voorzien in de mogelijkheid een uitkering te vervangen door een kapitaal (echtscheiding, scheiding van tafel en bed door onderlinge toestemming en bepaalde situaties die leiden tot alimentatievorderingen ten laste van erfgenamen).

Hier blijft het vorige stelsel onverkort van kracht, zodat de verkrijger overeenkomstig artikel 170, derde lid, WIB 92, de rente levenslang moet blijven aangeven.

Het is niet duidelijk waarom op gekapitaliseerd onderhoudsgeld niet hetzelfde stelsel zou worden toegepast als het bepaalde in artikel 169 WIB 92, waarvan de voordelen overduidelijk zijn.

Dit voorstel strekt ertoe deze vergetelheid recht te zetten door artikel 170, derde lid, te vervangen door paragraaf 2 van artikel 169 WIB 92. Met deze verbetering wordt de fiscale wetgeving eenvormig gemaakt en vereenvoudigd.

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

A l'article 170 du Code des impôts sur les revenus 1992, l'alinéa 3 est remplacé par la disposition suivante :

«A partir de la date du paiement ou de l'attribution du capital, la pension annuelle est, à concurrence de 80 p.c. et pour chacune des périodes imposables, imposée cumulativement avec les autres revenus :

a) lorsque la pension annuelle s'élève à 5 p.c. conformément à l'alinéa 2, pendant 10 périodes imposables consécutives ou jusqu'à la période imposable au cours de laquelle le bénéficiaire est décédé lorsque cet événement se produit avant l'expiration dudit délai de 10 périodes imposables ;

b) lorsque cette pension annuelle est inférieure à 5 p. c. conformément à l'alinéa 2, pendant 13 périodes imposables consécutives ou jusqu'à la période imposable au cours de laquelle le bénéficiaire est décédé lorsque cet événement se produit avant l'expiration dudit délai de 13 périodes imposables.».

Art. 3

La présente loi prend en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 2004.

19 septembre 2003

François-Xavier DE DONNEA (MR)
Pierre-Yves JEHOLET (MR)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 170 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wordt het derde lid vervangen als volgt :

«De jaarlijkse uitkering wordt volgens een coëfficiënt van 80 % en voor elk belastbaar tijdperk gezamenlijk met de andere inkomsten belast vanaf de dag waarop het kapitaal of de afkoopwaarde is betaald of toegekend :

a) wanneer de jaarlijkse uitkering overeenkomstig de bepalingen van het tweede lid, 5 % bedraagt, gedurende 10 opeenvolgende belastbare tijdperken of tot het belastbaar tijdperk waarin de verkrijger is overleden wanneer die gebeurtenis plaats vindt vóór het verstrijken van die periode van 10 belastbare tijdperken;

b) wanneer de jaarlijkse uitkering overeenkomstig dezelfde bepalingen minder dan 5 % bedraagt, gedurende 13 opeenvolgende belastbare tijdperken of tot het belastbare tijdperk waarin de verkrijger is overleden wanneer die gebeurtenis plaatsvindt vóór het verstrijken van die periode van 13 belastbare tijdperken.».

Art. 3

Deze wet treedt in werking met ingang van het aanslagjaar 2004.

19 september 2003

TEXTE DE BASE

Code des impôts sur les revenus 1992

Sous-section 1re. Conversion en rente viagère de certains capitaux, allocations et valeurs de rachat

Art. 170

Lorsque les revenus comprennent un capital visé à l'article 90, 3°, ce capital n'intervient, pour le calcul de l'impôt, qu'à concurrence du montant de la pension annuelle à laquelle il se substitue.

Le montant de la pension annuelle à prendre en considération pour le calcul de l'impôt est fixé en appliquant au capital un des coefficients de conversion prévus à l'article 169, § 1er.

À partir de la date du paiement ou de l'attribution de ce capital et jusqu'au jour du décès du bénéficiaire, 80 p.c. du montant de la pension annuelle sont taxés pour chacune des périodes imposables cumulativement avec les autres revenus.

TEXTE DE BASE ADAPTÉ À LA PROPOSITION

Code des impôts sur les revenus 1992

Sous-section 1re. Conversion en rente viagère de certains capitaux, allocations et valeurs de rachat

Art. 170

Lorsque les revenus comprennent un capital visé à l'article 90, 3°, ce capital n'intervient, pour le calcul de l'impôt, qu'à concurrence du montant de la pension annuelle à laquelle il se substitue.

Le montant de la pension annuelle à prendre en considération pour le calcul de l'impôt est fixé en appliquant au capital un des coefficients de conversion prévus à l'article 169, § 1er.

A partir de la date du paiement ou de l'attribution du capital, la pension annuelle est, à concurrence de 80 p.c. et pour chacune des périodes imposables, imposée cumulativement avec les autres revenus :

a) lorsque la pension annuelle s'élève à 5 p.c. conformément à l'alinéa 2, pendant 10 périodes imposables consécutives ou jusqu'à la période imposable au cours de laquelle le bénéficiaire est décédé lorsque cet événement se produit avant l'expiration dudit délai de 10 périodes imposables ;

b) lorsque cette pension annuelle est inférieure à 5 p. c. conformément à l'alinéa 2, pendant 13 périodes imposables consécutives ou jusqu'à la période imposable au cours de laquelle le bénéficiaire est décédé lorsque cet événement se produit avant l'expiration dudit délai de 13 périodes imposables.¹

¹ Art.2

BASISTEKST

Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Onderafdeling 1. Omzetting van sommige kapitalen, vergoedingen en afkoopwaarden in lijfrente

Art. 170

Wanneer de inkomsten een in artikel 90, 3°, vermeld kapitaal omvatten, komt dat kapitaal voor de berekening van de belasting slechts in aanmerking tot het bedrag van de jaarlijkse uitkering die erdoor wordt vervangen.

Het bedrag van de jaarlijkse uitkering die voor de berekening van de belasting in aanmerking moet worden genomen, wordt vastgesteld door op het kapitaal een van de in artikel 169, § 1, vermelde omzettingsscoëfficiënten toe te passen.

Vanaf de dag waarop dat kapitaal is betaald of toegekend en tot de dag van het overlijden van de verkrijger wordt 80 pct. van het bedrag van de jaarlijkse uitkering voor elk belastbaar tijdperk gezamenlijk met de andere inkomsten belast.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL

Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Onderafdeling 1. Omzetting van sommige kapitalen, vergoedingen en afkoopwaarden in lijfrente

Art. 170

Wanneer de inkomsten een in artikel 90, 3°, vermeld kapitaal omvatten, komt dat kapitaal voor de berekening van de belasting slechts in aanmerking tot het bedrag van de jaarlijkse uitkering die erdoor wordt vervangen.

Het bedrag van de jaarlijkse uitkering die voor de berekening van de belasting in aanmerking moet worden genomen, wordt vastgesteld door op het kapitaal een van de in artikel 169, § 1, vermelde omzettingsscoëfficiënten toe te passen.

De jaarlijkse uitkering wordt volgens een coëfficiënt van 80 % en voor elk belastbaar tijdperk gezamenlijk met de andere inkomsten belast vanaf de dag waarop het kapitaal of de afkoopwaarde is betaald of toegekend :

a) wanneer de jaarlijkse uitkering overeenkomstig de bepalingen van het tweede lid, 5 % bedraagt, gedurende 10 opeenvolgende belastbare tijdperken of tot het belastbaar tijdperk waarin de verkrijger is overleden wanneer die gebeurtenis plaats vindt vóór het verstrijken van die periode van 10 belastbare tijdperken;

b) wanneer de jaarlijkse uitkering overeenkomstig dezelfde bepalingen minder dan 5 % bedraagt, gedurende 13 opeenvolgende belastbare tijdperken of tot het belastbare tijdperk waarin de verkrijger is overleden wanneer die gebeurtenis plaatsvindt vóór het verstrijken van die periode van 13 belastbare tijdperken.¹

¹ Art.2